

Asia: VN/6617/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Digi- ja väestötietovirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Virastoa on kuultu ehdotusta valmisteltaessa.

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) pitää järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisen torjunnan vahvistamista kannatettavana tavoitteena. DVV:n tehtäväkenttää ajatellen järjestäytyneen rikollisuuden toimintatavat voivat suoraan tai välillisesti kohdistua mm. perusrekistereihin, sähköiseen asiointiin ja DVV:n tuottamiin julkisiin palveluihin, minkä vuoksi viranomaisyhteistyön sekä analysoidun tiedon hyödyntämisen kehittäminen on perusteltua. DVV ei näe tarvetta osallistua analyysikeskuksen operatiiviseen toimintaan eikä saada henkilötietoja sisältävää suuntaamistietoa laajasti. Sen sijaan DVV:n lakisääteisten tehtävien hoitaminen edellyttää mahdollisuutta saada analyysikeskukselta säännöllisesti ilmiö- ja uhkatietoa järjestäytyneen rikollisuuden toimintatavoista, identiteettirikollisuudesta, rekisterien väärinkäytöistä ja julkisiin digitaalisiin palveluihin kohdistuvista riskeistä.

DVV pitää siten tärkeänä, että analyysikeskus voi luovuttaa laajemmalle joukolle viranomaisille muun muassa ilmiöpohjaisia analyyskejä, strategista tilannekuvaa ja uhka-arvioita. (Laki järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta, 13 § Ilmiötiedon luovuttaminen)

Samoin DVV pitää myös tärkeänä, että DVV kyberturvallisuuslain (124/2025) 3 §:ssä tarkoitettuna toimijana (luottamuspalvelun tarjoajana) voi saada analyysikeskuksen rekisterin tietoja lain määrittämissä tilanteissa (14 § Muu tietojenluovutus). Lain perusteluihin olisi kuitenkin hyvä selvennyksenä lisätä keskeisimmät tietojen saajat.

12 § Tietojen luovuttaminen toiminnan suuntaamiseksi jää sen sijaan nyky muodossaan epäselväksi keitä lupa- ja valvontaviranomaisia se koskettaa. Luonnoksen mukaan rekisterin tietoja voi antaa muulle kuin 1 §:ssä tarkoitetulle lupaviranomaiselle ja valvontaviranomaiselle viranomaisen lakisääteiseen tehtävään kuuluvan lupaharkinnan, tarkastustoiminnan tai valvontatoiminnan suuntaamiseksi. DVV:llä on muun muassa väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden valvontaan liittyviä tehtäviä, varmenne- ja tunnistuspalveluihin liittyviä viranomaistehtäviä, digitaalisen identiteetin ja luottamuspalveluiden tehtäviä. Perusteluissa kuitenkin korostuu riskiperusteinen tarkastus- ja valvontatoiminta, joten DVV:n asema ei ole selvä. Tulisi arvioida, onko 12 §:n mukaista suuntaamistiedon luovuttamista tarpeen ulottaa viranomaisiin, joiden tehtävänä on yhteiskunnan keskeisten rekisterien ja digitaalisen identiteetti-infrastruktuurin turvallisuuden varmistaminen.

Kallio Noora
Digi- ja väestötietovirasto

Torkkel Ari
Digi- ja väestötietovirasto